

ԲԱԺԱՆՈՐԳՆԳԻՆ

Պոճկարիոյ համար
Տարեկան ֆրք 10
Վեցամսեայ „ 5
ԿԱՆԻՒԿ

20
ՍԱՆԳԻՄ

ԲԱԺԱՆՈՐԳՆԳԻՆ

Արամատ հման
Տարեկան ֆրք 12
Վեցամսեայ „ 6
ԿԱՆԻՒԿ

20
ՍԱՆԳԻՄ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԶԱԽԵՇՏԱԿԱՆ

Կը հրահարակուի հարաք օրերը : Մա-
նուցման տողը 10 Սանդիս : Եկու թիւ ա-
ռաջ հրահարակուած թերթը 40 Սանդիս :
Չհրահարակուած գրութիւնը եւ յտնիւ :

Հասցէ
DIRAN PAPAZIAN
RUE DRAGOMAN K. STEPAN
(BULGARIE) VARNA

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԱՆԵՒՈՐ ՆՈՒԷՐ ՄԸ

Այս շաբթու Պոսէն առնուած ազ-
գային թերթերուն մէջ՝ գոհութեամբ
կարդացինք Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգա-
բարձութեան հետեւեալ պաշտօնական
ազդը :

« Արիս էֆ. Կ. Ինձիճեան, Տէր՝
Արիս և Ընկ. հոտեղինաց և աճառի գործա-
րանին որ ի Կ. Պոլիս. առ Հոգաբարձու-
թիւնս ուղղեալ մի գրութեամբ փափաք յայտ-
նած է իր գործարանի արտագրութենէն ձը-
րիաբար հայթայթել Հիւանդանոցիս մէջ ըս-
պառած տարեկան իւր 3000 քաշ աճառն :
Ձայս ծանուցանելով, Հոգաբարձութիւնս նը-
ւիրական պարտականութիւն կը համարի յա-
նուն ընդհանուր պատասպարելոց հրապարա-
կաւ խորին շնորհակալութիւն յայտնել առ
յիշեալ էֆէնտին, որ ազնիւ զգացմամբ ինք-
նաբերաբար կը խոստանայ հայթայթել Հի-
ւանդանոցիս անհրաժեշտ պէտքերէն մին :

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր

Ատենապետ

Գ. Մ. Ելեանաբեան Պատրիկ Կիւլպէնկեան

(Ինքնաբերաբար եղած այս նուէ-
րը, որ ազգին տանը պիտոճէէն տարե-
կան մօտաւորապէս 100 ոսկիի մէկ ծախքը
կը գոցէ, դիմումներով յորդորենե-
րով ու ստիպումներով եղած հազարաւոր
ոսկինոց նուիրատուութիւններէն շատ
աւելի գնահատելի և յարգելի է ամե-
նուս համար) :

Պրուսոյի Արևելեան Որբանոցին
բարեջան տէր և տնօրէն Պատ. Գ. Պաղ-
տատարեան Բիւզանդիոնի միջոցաւ Վա-
նայ աղքատիկ ժողովուրդեան ՚ի նպաստ
10 օսմ. ոսկի նուիրեք է :

Կը խենք թէ տեղւոյս Ս. Սարգիս
եկեղեցւոյ Տ. Մարտիրոս քահանայն՝
մօտերս ՚ի Ս. Երուսաղէմ ուխտագնացու-
թիւն մը պիտի ընէ ու մինչև իւր վե-
րադարձը աւագերէցութեան պաշտօնն
ալ պիտի վարէ աթոռակալ Տ. Գէորգ
քահանայն : Այս պատճառաւ կարողու-
թիւն կը մաղթենք . . . ժողովուրդին :

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Կը փութամ հրապարակու իմ խորին շնորհակալութիւնս յայտնել, Տիար Տօթթօր Ալ. Աթապէկեանցի, ծանր և վտանգաւոր հիւանդութիւնս այնչափ ճարտարօրէն և քիչ ժամանակի մէջ դարմանալնուն տութիւն. տնօրէնի ապացոյց իւր բժշկական լուրջ և խորունկ հմտութեան որուն համար ալ իմ հրապարակային շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ:

ԹՈՐՈՍ ՓՈԼԱՏԵԱՆ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՆՈԹԵՐ

Գահիրէէ ղրկուած թղթակցութենէ մը կը բաղենք հետեւեալ հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւնները:

« Էոս հայերէն գիտցողը իր տանը մէջ անգամ նոյն լեզուով բառ մը չարտասաներ. Արաբերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուն կը գործածուի:

« Անցեալները ազգային տուրքերու հաւաքիչը ընկալագիր մը կը ներկայացնէ տուն մը, ու ներսէն աս հարցումը կուգայ Արաբերէն լեզուով. « Ի՞նչ կ'ուզէք, սա բերածնիք թատրոնի» տոմսակ է. ներկայացումը երբ է »: Հաւաքիչը արմանքէն դարմանքէն պաշարուած, կը բացատրէ թէ ազգային տուրքի ընկալագիրն է. այս անգամ ալ սա պատասխանը կը տրուի. « մենք ատանկ բաներու զրամ չենք աար. չենք ծանշնար »:

« Եկեղեցիին եկամուտը՝ ծախքը գոցելէն ետքը, տարեկան բաւական կորիկ գումար մ'ալ կը թողու: Բաւական տարիներէ ՚ի վեր այս եկամուտէն ամիսը 30—40 ոսկի կապուած է Գահիրէի բնիկ ազքատներուն, բայց եթէ անոնցմէ մէկը այսօր բաղդին բերմունքովը հարստացած, կամ զաւկին և կամ փեսին շնորհիւր քիչ շատ գործը կարգին դրած ու մինչև իսկ ամսական 3—4 ոսկիով ծառայ մըն ալ բռնած ըլլայ, դարձեալ այն ազքատութեան ամսականը կը ստանայ եկե-

ղեցիին անուկէն. մինչդեռ անգին՝ այդ մարդուն ազքատ եղած ատենը հարուստ՝ բայց այսօր բաղդին բերմունքովը չբաւոր մնացող թշուառը երեսի վրայ կը թողուի:

« Արդար մատակարարութիւն չէ՞ այս:

« Եկեղեցիին հասցիքն է.

1. Ժամանակաւ Գարբիէլ եպիսկոպոսին Ստիտ բաշէն յանուն ազգին առած 1000 ֆէտտան գետինը, որ տարեկան 2000 ոսկի կը բերէ:

2. Վանցի կարապետ անուն ազգային մը Շէշիի Էսմաթ անուն գիւղին մէջ ձգած 300 ֆէտտան գետին մը, քէօշկ մը և խորմալլիս մը, որ տարեկան 5-600 ոսկի կը բերէ.

3. Ժամանակաւ Գրիգոր վարդապետին ձգած երկու տունները իրենց յարակից խանութներով, որոնք այսօր ջուրի մէջ 2000 ոսկի կարժեն:

Եկեղեցիին ծախքն է.

Առաջնորդի և քահանայից ամսականները 20 ոսկի, Առաջնորդարանի պաշտօնէից 20 ոսկի, 10 ոսկի եկեղեցւոյ պաշտօնէից, 40 ոսկի ալ վերոյիշեալ ազքատաց. ընդ ամենը ամսական 90 ոսկի. մնացեալին հաշիւը ասայժմ . . . չենք գիտեր »:

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

« Շարժում չի 102րդ թուով Պ. Վարդօի «Ամենակալական հայ տար» վերնագրով գրած նախադասութիւն մէջ կը կարդանք թէ, «Պոլսեցի կարգ մը աղաքաւորներուն հանգստութիւնը խանգարելու պատճառով Հայ յեղափոխականը իր հարաւորները ուղղակի այն կողմը ուղղեցէ, անոնի էլ մասնակից ըլլան հասարակաց պատմահասիւն, Էջմիզին ու կոտորածին) մի քիչ էլ անոնի տակաւնը եւ եղեր հայութեան համար »:

Այս տողերէն ու կը հասկցուի որ, Պոլսոյ ցոյցը՝ ոչ թէ բուն թշնամին՝ այլ կարգ մը անտարբեր Պոլսեցի հայերը պատժելու համար ստիպուել է:

Ներուի մեղ հարցնել Պ. Վարդոյի թէ, այդ ցոյցէն կամ հարուածէն մինակ կարգ մը Պոլսեցիներն տուածեց թէ ամբողջ հայ ազգը և միթէ իր ակնարկած ազա-հանրանքի ու տարբեր անձնաս չի մնա՞ց։ Այդ հարաւարակաց պատահաւին մասնակցեալով, անթիւ կոտորածներէ, 50,000 որբերէ և աւերուածներէ ուրիշ ինչ շահ ձեռք բերուեցաւ հայութեան համար։

Լուի մը համար ամբողջ վերստին յարե՛լ . . . արդարանալի՞ բան է այս . . .

Կերելի թէ Պ. Վարդո՛ւ իր պատկանած կուսակցութեան հանգէպ ժողովուրդին ցոյց տուած անտարբեր վարմունքէն քիչ մը սրտմտած է, բայց կը հարցնենք իրեն թէ, կարելի՞ էր ուրիշ կերպ վարուիլ անանկ ցոյցէ մը, հարուածէ մը ետքը՝ որ քաղաքի մը մէջ գտնուած կարգ մը անտարբերները խրատելու համար՝ ամբողջ ազգը սուրի եւ կոտորածի կը մատնէր՝ անհետաւանութեամբ . . . անհետաւանութեամբ կըսենք, որ ճշմարիտ յեղափոխականին համար բրէական յանցանք մը պէտք է համարուի։

Պ. Վարդոյի այս խոստովանութիւնը՝ մեր ազազայ պատմութեան համար մեծ կարեւորութիւն ունի ր։

ԾԱՆՕԹ

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

Աժանա Բոժոժիկ և Ընկ.

Վառնա

Արմատախոյզ պարոնը երկուշաբթի օրը հապճեպով և առանց մնաք բարովի մեկնեցաւ քաղաքէս, Պեսարապիոյ դաշտերուն մէջ ծլիլ սկսած արմատները խուզարկելու համար։ Հոս իրեն յաջորդ կարգեց սէքռէթէն ժէնէտայներէն մին, որպէս զի թիոյի տեսակէն արմատապուր մը Ե. Փ. (Եփէ) և զայն ներկայացնէ բանասիրաց . . . Ճաշակին։ Իր կոչմանը հաւատարիմ Պ. սէքռէթէնը չորեքշաբթի օրը, ինչպէս սկսաւ պատրաստած

ապուրը հրաժեցունել Իրաւունքի ընթերցողներուն։

Ֆիլիպէ

Մեծ հրամանատարը մեկնեցաւ ի Վոսնա և նաւամատոյցին վրայ գոյն դիմաւորելու համար պէտք եղած հրահանգը տրուեցաւ . . . ոստիկանապետ Պ. Ժափէրին։ Բայց որովհետեւ այս վերջինը «ինքնուրուագէն» բռնուած է, որոշուեցաւ անոր քալածն ու քիւրահը ղրկել նաւամատոյց, եթէ սակայն նաւահանգստի պաշտօնէութիւնը՝ առանց հակամեծելու՝ ազատ թողու զանոնք նաւամատոյցին վրայ պտտցնելու։

Տոպրիչ

Երկուշաբթի օրը տեղւոյս ազգային վարժարանը կիրակի բռնեց, փայտի ու ամուսի այս աժանութեան միջոցին անգամ անոնց բացակայութեանը պատճառաւ։

Ալիւրի հրապարակ

«Կարգ մը բարի-ծաղիկ դպրոցականներու կողմէ վարչութեան և ընդհ. Տնօրէնին դէմ՝ գրուած նախատական նամակ մը գտնուեցաւ վարժարանի պարտէզէն։ Ապացոյց՝ իրենց ունեցած դատապարտելի ապերախութեան։ Բոժ. — Եւ կամ արդիւնք՝ այն աստիճան ազատ դատաւարակութեան։

ԱՄՈՒՄՆԱԹՈՂԱԿԱՆ

Նորապստէ 52նոց Տիւրիւկ տուտուն, որ անցեալ կիրակի ամուսնոյն թեւը մտած կնքահայր ազաին ձեռք-պագի գացած էր, մէկ շաբթուան հարսնութենէ մը ետքը ամուսինէն բաժնուեցաւ, չի կրնայով անոր թիւեալիութեանը հետ ճոյիկ ընել։ 62նոց ներկայարարն ալ փոխադարձաբար չի կրնալով խաթունին տրուելու հանգուրծել, «սէն սաղ պէն սէլամէթ» ըսելով խանութը շարկեց դունէն դուրս նետուեցաւ։

ՊՕԼՍԱԿԱՆ ՏԻՊԱՐՆԵՐ

ՄԱՆԻՖԵՍՏՈՒՐԱՃԻՆ

Պոլսոյ մէջ մանիֆեստացիոնային խանութ մը ունենալը՝ Եւրոպոյ մէջ զգեալի մը տէր ըլլալու կը նմանի. ազնուականութեան հովեր կուտայ մարդուս :

Չաքմաքճըլարի բարձունց վրայ պետապօնին կոմս մըն է, պատմագիտի զուգար մը և մանածի վաճառականը պարզապէս իշխան մը :

Եւ տարբեր կերպ չէր կրնար ըլլալ :

Մանիֆաթուրաճիներէն կեղևն լաւագոյն փեսաները, Փրկիչի հոգաբարձուները, թաղականները, որբերու պաշտպանները եւ այլոնք խնամակալները :

Այդ ազաները «Աւեր Մանչէսթըր»ը կ'ըսեն երբ Անգլիոյ վրայ կը խօսին, ճիշդ ինչպէս պիտի ըսէր Վատըսթըն «մեր Հաուարտըն»ը : Եւ բոլորովին անգլիացիի նմանելու համար կ'օշկիներնուն ներքանը երեք մատ հաստութեամբ շինել կուտան. անգլիական միակ *cachet*ն զոր կրնան իւրացնել. . . առ ի խնայողութիւն :

Մանիֆաթուրաճիութիւնը չորս *legende* ունի. խրիմի պատերազմը, Գարակէօղեաննեւրու Պարսկաստանի հետ գործ ընելը, Միքայէլ Յակոբեանի Արմաշ երթալը, և Կուսնիկ Համաձեւանի պարբերական սնանկութիւնները :

Կեսարացիները մեծ տեղ կը բռնեն մանիֆաթուրաճիներու աշխարհին մէջ, ինչպէս հրեայները լայն տեղ մը կը գրաւեն արդի բողոքականութեան մէջ :

Պալեսայի ասպետներուն համար աշխարհիս վրայ իրենցմէ զատ մարդ չկայ : Իրենց համար փաստաբանը շատախօս մըն է, բժիշկը ճիւղաբաժնային մարդասպան մը, գրագէտը պոչ հեղինակ մը, կառավարական պաշտօնական հազար եէյիմի մը, ոսկերիչը առաւ փախաւ մը, վարժապետը մուրացկան մը, բաժանան պէրա մը և գրագիրը գրեւէ կարգաւ գիտցող պատիկ Լէֆթէր-Մանօլ մը :

Մանիֆաթուրաճիութենէ դուրս չիք փրկուածութիւն :

Ընդհանրապէս մաքուր կը հագուին. Ալէմ-Տադի հօխարսայութեան կերթան եւ երբեմն գրպանուն մէջ կը մոռնան . . . ազգին ստակը :

Խանութին մէջ անանկ լուրջ, անանկ խորհրդաւոր դէմք մը կառնեն որ կարծես երկու պետութեանց միջեւ առեւտրական դաշնագիր մը պատրաստելու վրայ են :

Եւ հաւատացէք որ այդ վայրկեանին գիշերուան ուտելիքներուն վրայ կը մտածեն :

— Էֆէնտիմ, աս աշխարհիս վրայ անգլիներէն գիտնալու է, կըսեն, եւ իրենց գիտածը վեց բառէն անդին չանցնիր. Մանչեսթր, ինչեզ, քրէյս մարֆ, Բարսաւանի, մասալթօյ և Եւրասա : Ժամացոյցներն և ամեկներն Անգլիայէն կուգայ :

Ճամբան բալած տաններն կը կարծեն թէ մէյ մէկ ֆապրիթաթօյներ են, հետեւաբար չափուած, լայն և հաստատ քայլեր կառնեն :

Հրապարակին վրայ որբան քօլի նետին մաղաղային քօլիները այնքան կաւեղնան եւ դիտուած է որ մանիֆաթուրաճիին սնանկութիւնը ճիշդ կնոջը ծննդաբերութեան օրերուն կը հանդիպի, ամեն բան հաշուով կընեն, խեղճի այդ սարքնիւնը :

Եւ երբ Մանչէսթըրի մէջ ալ մասնաճիւղ մը կը հաստատեն, սովորական մասկանացու ըլլալէ կը դադրին և մէյմէկ լօրտ կըլլան Չաքմաքճըլարի մանիֆաթուրաճիները և այնպէս կը պարծենան իրենց խելքին վրայ որբան չէ հպարտացած Էտիսըն իր հանձարին և Նաբօլէոն իր տաղանդին վրայ :

Փարս :

ՌԱՏԱՄԷՍ

ՊԱԼՕ

Եւսիոս

ԵՆՆԻ ԲԱԲԵԼՕՆ

Կէչէն բազար կիւնիւ, ադշամ իւթիւ, մատմաղէլին պիրի, պիր առէթի գառիմէ իւզրէ, սօգագ գաբըսը իչին-

տէ տուրուպ, թանըտըգ պիր միւսիւ ի-
լէ շու եօլտա պիր միւսիւ Եմէտէ պու-
լունմուշ տըր .

— Պիրէ Թագօր, տիւն կէճէ նէ-
րէտէ իտինիլ .

— Պալօյա կիթտիք կալկ պա եա :

— Չօգ ինսանլար վաճմըլըտը .

— Թէ պէօյլէ, իյնէ պրագմըլ օլ-
տան եէրէ տիւշմէզ իտի . հաթթա պիր
թագըմը տա իչէրի կիրէմէյիպ, գաբը-
նըն աըլարըօրնտան սիւմիւյիների չէքէ-
յօրլար ըտը : Մասկալը պալօ օլտու՞ մը,
գալապալըգ չօգ օլտը :

— Պարէ էյի օյնաեանլար վաճ մը
ըտը .

— Ահ, օ տա սէօղ մի եա, հէմ
չէլիտ չէլիտ օյունլար օյնանըլտը .

— Պիզլիմ թանըտըգլարըմըզտան
քիմլէ՛ր վար ըտը .

— Վարդան զօրաւար, Հայկ թա-
գաւոր, Աշոտ Բագրատունի, Սանատ-
րուկ, Թագէտս առաքեալ, Աճէմ շահը
Շապուհ, սպարապետ Մուշկան Նիւսա-
լաւորտ .

— Չըլտըրտը՞ն մը պիրէ Թագօր,
պու տէտիքլէրին նէ՞ տիր .

— Ատամ օղլու ատմլար տըր . եիւզ-
լէրի աչըգ տէյիլ քի թանըյաւըն : Ա-
ման անաճըմ, հէլէ օ Աֆուռ-գուֆու-
ռուն հիյէթիների կէօրսէնիլ, Հայոս սէր-
ասկէր օլմուշ ըտը . արաստա պիր ման-
թօսունու չըգաբըպ տամասընըն օմու-
զունա աթըյօր ըտը . պիրինճի քատրի-
լէ օ Տիրիճէ իթտի, արթըգ աննայըն
հալիմիզլի : Պիրիսի տէ պաշընա պիր
եայլը շաբկա դօյմուշ, եիւրիւտիզի վա-
գըթ տէմիրճի քէօրիւյի կիպի շաբկա-
սը էնիպ չըգըյօր ըտը . արթըճաճըգ
քիմտէ՞ ճան գալմըշ, գաթըլատըգ կիւլ-
մէտէն :

— Էյ սէն նէ՞ պիչիմ բուպա կի-
յինմիշ իտին .

— Իքի ֆրանք վէրտիմ Թագէտս
առաքեալըն բուպասընը քերալատմ :

— Ճամլարտան քիմլէր վար ըտը .

— Մատամ Մինեօն, մատմապէլ
մասմամ էլէնի, մատամ ի նոցանէ, մատ-
մապէլ ի սոցանէ, մատամ Գիթ, մատ-
մապէլ ճըրթ-պըրթ :

— Նէ՞ պիչիմ իտիմլէր տիր պուն-
լար պիրէ .

— Պունլար մասկալը իտիմլէր տիր,
աննատը՞ն մը . մասկալը օլանլար՝ ի-
սիմլէրինի պիլէ եիւզլէրի կիպի մասկա
ալթընտա սագլարլար ըմըշ տա .

— Օ նի՛չին էօյլէ .

— Եիւրէքլէրինի աչմաղա գօլայ-
լըգ օլտուն տէյի :

— Սէնին տաման քիմ իտի .

— Քէնտիսինէն սօրտում ըտա՛ մա-
տամ Յըռթֆըռթ տէտի . . . միւսիւպէթ
գարը, պիր օթուրուշտա՛ իւշ տէօրթ
պիրայը պիրտէն իչիյօր . տահա օյուն
պիթմէտէն՝ «Հայտէ գուզում, պույու-
ղում, պիւֆէյէ կէօթիւլին պէնի» տէ-
յօր . ազ գալա պուրնումտան թութա-
ճագ ըտը :

— Ահ, պաեաա, սանքի թութմա-
մըշ ըմըշ տա .

— Պիր ալա բարամ պիթտի իսէ,
պիզլիմ Գօգօշտան իքի ֆրանք էօտիւնճ
ալտըմ :

— Այ, օ նէ՞ եա, պալօտա էօտիւնճ
բարա իսթէնի՞ր մի իմիշ .

— Պու պիչիմ պալօլարտա իսթէ-
նիլիր, այըպ սայըլմաղ . հաթթա պէն-
տէն սօնրա՛ Գօգօշտանա բարասը պիթ-
միշ տէ՛ Համբար կիլին օղլունտան պիր
ֆրանք ալմըշ .

— Սահի՛հ մի սէօյլէյօրտուն պիրէ .

— Հէլպէթ . օ սըճաղա գա՛ր մը
տայանըր . բարան պիթտի՞ մի, եա ա-
լըպ եիւրիւյիւ վէրէճէքսին, հախօտ էօ-
տիւնճ ալաճագսըն . տամալար չամ սա-
գըզը կիպի եագանա եաբըլըյօրլար :
Պիզլիմ Գէորգուն տուտուսու ճումաա կիւ-
նիւ պէշ ֆրանք վէրմիշ քի՛ կէօթիւր-
սիւն թօհաֆճը Արտաշա օլան պօրճունու .

վերսին տէյէ. Գէորգ օ բարայր կէօ-
թիւրիւմէյիպ՝ պալօյա կէլմիշ իտի, ի-
քինճի ոթթիստէ փարասը տա սօթօ աէ-
տի իսէ՝ գալգտը կիթտի:

— Աման շիմտի գաթրլըրըմ կիւլ-
մէտէն:

— Սապահա գարշը կէօրսէն, գա-
ֆալար տումանլանտը, գալապալըգ ո-
րապ սաշը կիպի գարըշտը: Իքի գըզ-
գարտաշլար վար ըմըշ, պապալարըն-
տան կիզլի պալօյա կէլմիշլէր, հէրիֆ
կէճէ սու իշմէք իշին ույանմըշա՝ պազ-
մըշ քի էվտէ գըզլար հօգ, կէճէլիք
լուպասըյա նէֆէսինի պալօ գաբուսունա
ալմըշ վէ վար գուվէթիլէ գըզլարընը
սէսլէյօր իտի:

— Պարէ պուլտու մու:

— Պալօնուն մօմչէսի սալօնուն օր-
թասընա կէլիպ Ֆիլօն տէյի պաղըրտը
իսէ, նաղէնինլէր մէյտանա չըգտըլար.
պէնտէ օնլարա քաթ շլըպ արթըգ տը-
շարը չըգտըմ:

— Նիշին ոսնունա գատար տուր-
մատըն պիրէ Թագօր:

— Փարամ պիթտի տէ օնուշտան.
հաթթա՝ բալթօմ կառտըռօպտա աւառ-
ֆէ գալտը տա՝ սապահլայըն ախպարըմ-
տան հարըմ ֆրանք՝ ալըպ կիթտիմ
գուրթարտըմ:

— Սէնին պու սէօզլէրինէ պազը-
լըրսա՝ պու պալօ օյնամագ պալօսու տէ-
յիլ՝ սօյկուն վէրմէք պալօսու օլմուշ տըր:

— Էօյլէ տիր, հէփ տամալարա եա-
րատը:

— Հէփիչիճիինիկ տէ պուրնունուդ-
տան թութուլմուշտընը:

— Նէ՝ հաբալըմ, պիզտէն եիւքսէք
մէվլըտա հէմ էվլի օլարագ պիր թա-
գըմ աղալարըմը պաշլարը վէ այադ-
լարըյա թութուլմուշլար իտի, էյ պիզ
հալընը պուրնումուդտան թութուլմուշ-
սագ ա՞յըպ մը տըր:

— Պարէ տամանըն եիւզիւնիւ կէօր-
տինն մի պիրէ Թագօր:

— Գաբա՝ օրասընը, գաբա՝ իսաթ-
ըմ հա կէլտիքճէ գանըմ թէքէմէ ֆըր-
լայօր:

— Նիշին օ հա՝

— Միւսիւպէթին էնիյինէ 17¹/₂,
ֆրանք եէտիրտիքտէն սօնրա՝ հալվարա
հալվարա հալ կէլտի պաշլմա եիւզիւնիւ
աշտըրընճա: Քիմ օլտա էյի:

— Քիմ իմիշ:

— Թէնէքէճի իսխաբուշօ տէյօրլար
օնուն էլլիէշպիք մաթուֆ գայնանապը.
միւսիւպէթ գարընըն գըմըլտանըշտան
պտանտըմ: Եաղըգ բարալարա:

— Եաղըգ ազլընըլա:

ԳԸՍԳԱՆՃ ԳՕՃԱ

ԿԻԻԼԻԻՆՃԼԻԻ ԳՕՄԷՏԻ ԳԻՐ ԲԵԲՏԷ

(Կէյէն նիւմէրօսան)

Ճիօ. — Բէք ալա, պէն տէ էմրի-
նիկ իւզրէ հարաքէթ իտէճէլիմ, իշթէ
կիտէյօրըմ, (կիտէր իֆէն մեֆթուպու սիւ-
շիւրիւր):

Մատ. — (մեֆթուպու աշարագ) Վա,
պուտալա, մէքթուպու պուրատա պրագ-
տը, ճիօվաննի, ճիօվաննի:

Ճիօ. — (կիտէրէֆ) Եէնի պիր էմրի-
նիկ մի վար մատամ:

Մատ. — Սէն շիմտի նէրէյէ կի-
տէյօր ըտըն:

Ճիօ. — Շու մէքթուպու իհթիյա-
րա վէրմէյէ:

Մատ. — Մէքթուպու նէրէտէ:

Ճիօ. — Իշթէ պուրատա. (գօյնուն-
սա աշար պուրմագ) ալֆ էտէրսինիկ մա-
տամ, գանն իտէրսէմ սիզ պանա մէք-
թուպ վէրմէտինիկ:

Մատ. — Շաշկըն պուտալա, ալտը-
ղըն պիր շէյի պագ քի էյի մուհաֆազա
իտէսին:

Ճիօ. — Ահ, չուշաշկընըլըմա նէ՝

տէյէյիմ, ավֆ իտէրսինիզ մաաամ, պէս-
պէլի տիւշիւրմիւշիմ, պաշգա վազըթ
տըզգաթլէ սագլարըմ. (մեքթուպու սաքայ
կիսէր իֆէն իսաքրընա պիր շէյ կէշիր կի-
պի) հա՛ եօլտա պիրինէ ըստթ կէլտի-
զիմտէ, մէքթուպ իշիւն սօրաքսա նէ՛
տէյէյիմ.

Մատ. — Հի՛շ. պիր շէյ տէյլէմէ-
յիպ, մէքթուպու տօղրուճա քէնտի մա-
հալինէ կէթիւրէճէքսին.

Ճիօ. — Պաշ իւսթիւնէ. (կիսէր):

Մատ. — Պոտալա . . . ֆագաթ բէք
տէ սատըզ տըր . . . էվվէթ, զէվճիմ
պէնի շու ինթիյարտան գըսգանըյօր,
նէ՛ գատար ահմագլըզ. լաքին նէ՛ չա-
րէ, գըսգանճլըզ պիր տէֆա թապիյաթ
հիւքմիւնէ կիրմիշ տիր, նէ՛ եաքսամ
նաֆիլէ տիր, պագալըմ շու մէքթուպ
իշէ եարայաճա՞գ մը, եօգսա պաշըմըզա
պէօյիւք աէրտլէր մի աչաճագ: էվվէթ,
ճէնապը հագգըն ինայէթիյլէ զէվճիմի
պու հույունտան վազ կէշիրէճէիմ:

ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ

Մատամ, էրքօլէ, (սօնրա) ճիօվաննի.

էրք. — Թաաճիւպ օլունճագ շէյ,
ճիօվաննի, ճիօվաննի, մէյտանտա քիմ-
սէ եօգ. նէրէյէ՞ կիթտի պու չաքկըն,
եէրին տիպինէ՞ մի կէշտի, եօգսա պիր
եէրէ մի կէօնտէրտինիզ:

Մատ. — էվվէթ, պէնտէնիզ պիր
եէրէ կէօնտէրտիմ.

էրք. — (ֆէնսի) Աճապա հա՛նկը-
սընա կէօնտէրմիշ տիր. . . պէլքի եէնի
պիր աշըզ . . . հօշ պէն աննարըմ ա՛.
(եխֆսէֆ) չօգ վազըթ օլտուսն կիտէլի:

Մատ. — Շիմտի նէրէտէ իսէ կէ-
լիր:

Ճիօ. — (պիրսէն պիրէ իյէրի կիրէր-
երօյնի կիօրմէյերէֆ) էվվէթ մատամ,
մէքթուպու կէթիւրիւպ պրագալըմ:

էրք. — Նասըլ մէքթուպ.

Ճիօ. — Շէյ . . . մէքթուպ . . . մա-

տամ պանա վէրտի տէ՛ պէնտէ կէօ-
թիւրտիւմ պրագալըմ:

Մատ. — Ճանըմ, վալիտէմէ մէք-
թուպ եազտըմ, պու ագչամ պուրայա
կէլին տէյի վէ ճիօվաննիյէ վէրտիմ
քի կէթիւրիւպ ըսթայա պրագալըն.
իշթէ պու գատար:

Ճիօ. — էվվէթ, իշթէ պու գատար,
(ֆէնսի) ամմա եուտույօր հա՛:

էրք. — Պէն իսէ . . . պաշգա . . .
ա՛հ, պու թապիյաթըմ. . . նէ իսէ,
պէն տէ կիտէյիմ վալիտէնէ պիր քաւթ
կէօնտէրէյիմ, իքիմիզ պիրլիք կէօնտէր-
մէտիզիմիզ իշիւն այըպ օլաճագ տըր. . .
ճիօվաննի, կէօլիւնիւ տէօրթ ա՛շ, սօն-
րա սէն պիրլիսին հա՛, (կիզյէճէ) պիր
գաթ էլպիսէ իլէ եիւզ ֆրանք. (կիսէր):

Ճիօ. — Աննատըմ միւսիւ, գօրգ-
մայըն:

Մատ. — (օսաքընա կիրէրէֆ) Կէօ-
զիւնիւ տէօրթ ա՛շ, տըզգաթ էյլէ.
դուսուրտա պուլունմայասըն. (եալաշ-
ճաճըզ) պիր գաթ էլպիսէ իքի եիւզ
ֆրանք. (կիսէր):

Ճիօ. — Ճանըմ, պու նէ՛ թօհաֆ շէյ
մատամլա միւսիւնին արասընտա գալ-
տըմ, պիրի տըզգաթ էթ, տէր, օ պիրի
գուսուրտա պուլունմայասըն տէր. պիրի
եիւզ ֆրանք, տիկէրի 200 ֆրանք վատ
իտէյօր. պէնճէ, մատամա իթաաթ իթ-
մէք տահա էյի տիր, այըպ տէյիլ ա՛, նէ՛
կիզլէյիմ, մատամը սէվէրիմ, վէսէլամ:

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԵՃԼԻՍ

Ճիօ. Պրիքօլէ, Մատամ, (սօնրա)

էրքօլէ.

Պրիք. — Նէ տէմէք օլտուն, պէնիմ
խանէմէ. տաիրէմէ քիմ գարըչապիլիր:

Ճիօ. — Թամամ, իշթէ պու գուսուր
գալմը ըտը. . . էյի եա, սիզի պուրայա
քիմ տալէթ իթտի.

(Տէվալի)

“ՄԻՈՒԹԻՒՆ”

Ատենէ մը ի վեր դադարման դա-
տապարտած յիշեալ կիսամեայ թեր-
թը վերսկսած է հրատարակուիլ փետ.
1էն սկսեալ:

Տարեկանն է 4 ֆրանք, վեցամեան
2 ֆրանք, կանխիկ:

Հայաշատ քաղաքներու մէջ կը ծախ-
ուի հատը 10 սանդիմ:

Հասցէ. — Մ. Արշաւ
Քօսք ռեսքանքանք Աթէն (Կոնս)

Բ Ա Ձ Մ Ա Վ Է Պ

Հանդիսարան 57րդ Տարի

Ճօր և օգտուշատ պարունակութեամբ

Տարեկանն է 10 ֆր. — 4 րուպի.—
2 աօլար:

Հասցէ
Ռէտսֆսիօն քը յա ռէվյու Պազմայէս

Սէն Լազար
(Իթալի) Վէնիս

“ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՈՐԵԱՅ”

Ռատմաքերք

Տարեկան 10 ֆր. ռսկի, վեցամսեայ 6 ֆր.
կանխիկ

Կը հրատարակուի ամէն ամսոյ սկիզբը:
Հայ—գրական յօդուածներէն զատ՝ ճըշ-
գիւ տեղեկութիւն կը տրուի հայ—գրակա-
նութեան, պատմութեան, ևայլն նկատմամբ
ամէն ամիս ելած նոր հրատարակութեանց
վրայ: Նոյնպէս քննադատական տեղեկու-
թիւն կը տրուի ազգային լրագրաց մէջ տըպ-
ուած կարեւոր լրերու վրայ:

“Աղգային լրագրաց բովանդակութիւն”
թղթակցութիւն, ծանուցում, ևայլն:

Խմբագրութեան ղրկուած ամեն գրքե-
րու վրայ՝ քննադատական համառօտ տեղե-
կութիւն տալը պիտի շարունակուի:

ԳՈՒՇԱԿ
Ա Պ Ա Գ Ա Յ Ի

Կամ Զուարճալի Բաղդադաց
Ընտանեկան

Երկսեւ ամէն հասակի ընթերցողաց ըզ-
բօսալի ժամանցներ տուող սոյն գիրքը կը
ծախուի մէկ ֆրանքի, թղթատարի ծախքով,
գիմեր խմբագրութեան:

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՕՅԻՍ. ԲԱՂԱԲԻ

ՊՈՒԼԻՍԱՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԷՆ

Երաշխատուեալ

Ա. ՊԱՐԳԵԻՆ Է 500,000 ՖՐ. ՈՍԿԻ

50,000 տոմսեր հրապարակ հանուած
են, որոնց 25,000ը պիտի շահին հե-
տեւեալ կարգաւ:

1898 Դեկտ. 10ին 1500 թիւեր

1899 Յնվր. 7ին 1500 ”

” Փետր. 4ին 2000 ”

” ” 26ին ” ”

” Մարտ 19ին ” ”

” Ապր. 12ին 16,000 ”

Մէկ ութերորդ տոմսակին գինն է,

Ոսկի Լէվ Սթ.

Ա. ամսոյ համար 1 25

Բ. ” ” 1 75

Գ. ” ” 2 87 1/2

Դ. ” ” 3 62 1/2

Ե. ” ” 2 87 1/2

Զ. ” ” 2 2 1/2

14 40

Ատենցմէ զատ կը գտնուին նաև քա-
ռորդ, կէս և ամբողջ տոմսեր, որոնցար-
ժէքները համեմատաբար կաւեղնան:

Գնելու և մանրամասն տեղեկու-
թեանց համար պէտք է գիմել սեղանա-
ւոր Տ. Սարգիս Դաբրիէլեանի, Վառնա,

Մուսալլա:

ОТГОВОРНИКЪ М. СКОНОВЪ
Печатьница “Взаимность” — Варна.